

No. 14668. Multilateral

INTERNATIONAL COVENANT ON CIVIL AND POLITICAL RIGHTS. NEW YORK, 16 DECEMBER 1966 [*United Nations, Treaty Series, vol. 999, I-14668.*]

NOTIFICATION UNDER ARTICLE 4(3)

Ukraine

Notification deposited with the Secretary-General of the United Nations: 5 June 2015

Registration with the Secretariat of the United Nations: ex officio, 5 June 2015

N° 14668. Multilatéral

PACTE INTERNATIONAL RELATIF AUX DROITS CIVILS ET POLITIQUES. NEW YORK, 16 DÉCEMBRE 1966 [*Nations Unies, Recueil des Traités, vol. 999, I-14668.*]

NOTIFICATION EN VERTU DU PARAGRAPHE 3 DE L'ARTICLE 4

Ukraine

Dépôt de la notification auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies : 5 juin 2015

Enregistrement auprès du Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies : d'office, 5 juin 2015

[UKRAINIAN TEXT – TEXTE UKRAINIEN]

ЗАЯВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про відступ України від окремих зобов'язань, визначених Міжнародним пактом про громадянські і політичні права та Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод

I

Відступ від зобов'язань

1. У зв'язку з анексією та тимчасовою окупацією Російською Федерацією невід'ємної частини території України - Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, здійсненої внаслідок збройної агресії проти України, повну відповідальність за дотримання прав людини і виконання відповідних міжнародних договорів на анексованій та тимчасово окупованій території України несе Російська Федерація.

2. З огляду на збройну агресію Російської Федерації проти України за участю як регулярних Збройних Сил Російської Федерації, так і незаконних збройних формувань, керованих, контролюваних і фінансованих Російською Федерацією, на територіях окремих районів Донецької та Луганської областей України з квітня 2014 року підрозділи Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ України та Збройних Сил України здійснюють антитерористичну операцію, яка є складовою реалізації невід'ємного права України на індивідуальну самооборону України від агресії в розумінні статті 51 Статуту ООН. Російська Федерація як держава, яка фактично окупувала і контролює частину Донецької і Луганської областей, відповідає за дотримання і захист прав людини на цих територіях як за міжнародним гуманітарним правом, так і за міжнародним правом захисту прав людини.

3. Триваюча збройна агресія Російської Федерації проти України, яка супроводжується вчиненням воєнних злочинів і злочинів проти людяності як регулярними Збройними Силами Російської Федерації, так і незаконними збройними формуваннями, керованими, контролюваними і фінансованими Російською Федерацією, становить суспільну небезпеку, яка загрожує життю нації в розумінні пункту 1 статті 4 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, пункту 1 статті 15 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

4. З метою забезпечення життєво важливих інтересів суспільства і держави в умовах збройної агресії Російської Федерації Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України та інші органи державної влади вимушені приймати рішення, які становлять певний відступ від зобов'язань України за Міжнародним пактом про громадянські і політичні права та Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

5. 12 серпня 2014 року Верховна Рада України прийняла Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про боротьбу з тероризмом" щодо превентивного затримання у районі проведення антитерористичної операції осіб, причетних до терористичної діяльності, на строк понад 72 години". Відповідно до цього Закону в районі проведення довготривалої антитерористичної операції, як виняток, може здійснюватися превентивне затримання осіб, причетних до терористичної діяльності, на строк понад 72 години, але не більше ніж на 30 діб, за згодою прокурора та без ухвали суду. Застосування норм цього Закону зумовлює необхідність певного відступу України від зобов'язань, визначених пунктом 3 статті 2, статтями 9 та 14 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права та статтями 5, 6 та 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Водночас застосування таких норм виключно під час проведення антитерористичної операції у виняткових випадках з

спричинена збройною агресією Російської Федерації та діями терористичних угруповань, підтримуваних Російською Федерацією.

6. 12 серпня 2014 року Верховна Рада України прийняла Закон України "Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо особливого режиму досудового розслідування в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції". Відповідно до цього Закону на час проведення антитерористичної операції вводиться особливий режим досудового розслідування, відповідно до якого повноваження слідчих суддів, визначені чинним Кримінальним процесуальним кодексом України, тимчасово передаються відповідним прокурорам, які набувають додаткових процесуальних прав. Особливий режим досудового розслідування діє виключно у районі проведення антитерористичної операції та за умови неможливості слідчого судді виконувати повноваження, визначені чинним Кримінальним процесуальним кодексом України. Застосування норм цього Закону зумовлює необхідність певного відступу від зобов'язань України за пунктом 3 статті 2, статтями 9, 14 та 17 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права та статтями 5, 6, 8 та 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Водночас фактична відсутність функціонування судів в окремих районах Донецької та Луганської областей, спричинена збройною агресією Російської Федерації та діями терористичних угруповань, підтримуваних Російською Федерацією, є тією межею, яка дозволяє передавати повноваження слідчих суддів прокурорам в умовах загрози для існування нації.

7. 12 серпня 2014 року Верховна Рада України прийняла Закон України "Про здійснення правосуддя та кримінального провадження у зв'язку з проведенням антитерористичної операції". Відповідно до цього Закону на час проведення антитерористичної операції була змінена територіальна підсудність судових справ, підсудних судам, розташованим у районі проведення антитерористичної операції, та підслідність кримінальних правопорушень, вчинених у районі проведення антитерористичної операції, у разі неможливості здійснювати досудове розслідування. Застосування норм цього Закону зумовлює необхідність певного відступу від зобов'язань України за статтею 14 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права та статтею 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Водночас фактична відсутність функціонування судів та органів досудового розслідування в окремих районах Донецької та Луганської областей, спричинена збройною агресією Російської Федерації та діями терористичних угруповань, підтримуваних Російською Федерацією, є тією межею, яка дозволяє змінити територіальну підсудність судових справ та підслідність кримінальних правопорушень в умовах загрози для існування нації.

8. 3 лютого 2015 року Верховна Рада України прийняла Закон України "Про військово-цивільні адміністрації". Відповідно до цього Закону були утворені військово-цивільні адміністрації як тимчасові державні органи, які діють на території Донецької та Луганської областей у складі Антитерористичного центру при Службі безпеки України і призначені для забезпечення дії Конституції та законів України, забезпечення безпеки і нормалізації життєдіяльності населення, правопорядку, участі у протидії диверсійним проявам і терористичним актам, недопущення гуманітарної катастрофи в районі проведення антитерористичної операції. Зазначений Закон надає військово-цивільним адміністраціям повноваження, зокрема, встановлювати обмеження щодо перебування у певний період доби на вулицях та в інших громадських місцях без визначених документів; тимчасово обмежувати або забороняти рух транспортних засобів і пішоходів на вулицях, дорогах та ділянках місцевості; організувати перевірку документів, що посвідчують особу, у фізичних осіб, а в разі потреби - огляд речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, службових приміщень і житла громадян, крім обмежень, встановлених Конституцією України. Застосування норм цього Закону зумовлює необхідність певного відступу від зобов'язань України за статтями 9, 12 та 17 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статтями 5 та 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та статтею 2 Протоколу № 4 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Водночас проведення антитерористичної

операції з метою відвернення загрози знищення нації збройною агресією Російської Федерації є тією межею, яка дозволяє тимчасово обмежувати свободу пересування і право на повагу до приватного життя.

9. Відтак, Україна користується своїм правом на відступ від зобов'язань, визначених пунктом 3 статті 2, статтями 9, 12, 14 та 17 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права та статтями 5, 6, 8 та 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, в окремих районах Донецької та Луганської областей України, визначених Антитерористичним центром при Службі безпеки України у зв'язку з проведенням антитерористичної операції, на період до повного припинення збройної агресії Російської Федерації, відновлення конституційного ладу та порядку на окупованій території України та повідомлення Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй та Генеральному секретарю Ради Європи про продовження застосування у повному обсязі Міжнародного пакту про громадянські і політичні права та Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

10. Водночас без створення будь-яких перешкод щодо дії інших норм Міжнародного пакту про громадянські і політичні права та Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та з огляду на подальше існування небезпечної ситуації надалі під час проведення антитерористичної операції і відсічі збройній агресії Російської Федерації, Україна залишає за собою право вживати заходів, які можуть бути підставою для відступу від зобов'язань за іншими статтями Міжнародного пакту про громадянські і політичні права та Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод на підставі та в порядку, визначених Міжнародним пактом про громадянські і політичні права, Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод та цією Постановою, про що здійснюватиметься інформування Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй та Генерального секретаря Ради Європи.

II

Інформування про стан безпекової ситуації у Донецькій та Луганській областях та про зміни території, на яку поширюється відступ від зобов'язань

Україна інформує Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй та Генерального секретаря Ради Європи про стан безпекової ситуації в Донецькій та Луганській областях та про зміну території, на яку поширюється відступ України від зобов'язань за Міжнародним пактом про громадянські і політичні права та Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

[TRANSLATION – TRADUCTION]¹

Declaration of the Verkhovna Rada of Ukraine
on Derogation from Certain Obligations under the International Covenant on Civil and Political Rights
and the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms

I

Derogation from Obligations

1. Due to the annexation and temporary occupation by the Russian Federation of the integral part of Ukraine the Autonomous Republic of Crimea and the city of Sevastopol as a result of armed aggression against Ukraine, the Russian Federation is fully responsible for respect for human rights and implementation of the relevant treaties in annexed and temporary occupied territory of Ukraine.
2. In view of armed aggression of the Russian Federation against Ukraine involving both regular Armed Forces of the Russian Federation and illegal armed groups guided, controlled and financed by the Russian Federation, an anti-terrorist operation is being conducted by the units of the Security Service of Ukraine, the Ministry of Internal Affairs of Ukraine and the Armed Forces of Ukraine since April 2014, on the territory of certain areas of the Donetsk and Luhansk oblasts of Ukraine. The anti-terrorist operation is a part of the inalienable right of Ukraine to individual self-defense against aggression according to Article 51 of the UN Charter. The Russian Federation, which actually occupies and exercises control over certain areas of the Donetsk and Luhansk oblasts, is fully responsible for respect for and protection of human rights in these territories under international humanitarian law and international human rights law.
3. Ongoing armed aggression of the Russian Federation against Ukraine, together with war crimes and crimes against humanity committed both by regular Armed Forces of the Russian Federation and by the illegal armed groups guided, controlled and financed by the Russian Federation, constitutes a public emergency threatening the life of the nation in the sense of Article 4, paragraph 1, of the International Covenant on Civil and Political Rights, and Article 15, paragraph 1, of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms.
4. In order to ensure the vital interests of the society and the State in response to the armed aggression of the Russian Federation, the Verkhovna Rada of Ukraine, the Cabinet of Minister of Ukraine and other authorities have to adopt legal acts, which constitute the derogation from certain obligations of Ukraine under the International Covenant on Civil and Political Rights and the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms.
5. On 12 August 2014, the Verkhovna Rada of Ukraine adopted the Law of Ukraine ‘On Amendments to the Law of Ukraine ‘*On Combating Terrorism*’ regarding the preventive detention of persons, involved in terrorist activities in the anti-terrorist operation area for a period exceeding 72 hours’. According to the Law, in the area in which a long-term anti-terrorist operation is being conducted, persons involved in terrorist activities may be detained, as an exception, for a period exceeding 72 hours but not exceeding 30 days, with the consent of a prosecutor and without a decision of the court. The application of the provisions of this Law gives reasons for the necessity to derogate from certain obligations of Ukraine under paragraph 3 of Article 2 and Articles 9 and 14 of the International Covenant on Civil and Political Rights and Articles 5, 6 and 13 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms. At the same time, the application of this Law

¹ Translation provided by the Government of Ukraine – Traduction fournie par le Gouvernement de l’Ukraine.

exclusively while the anti-terrorist operation is being conducted in exceptional cases for the purpose of the prevention of grave crimes is the limit required by the acuteness of danger caused by the armed aggression of the Russian Federation and actions of the terrorist groups backed by the Russian Federation.

6. On 12 August 2014, the Verkhovna Rada of Ukraine adopted the Law of Ukraine '*On Amendments to the Criminal Procedure Code of Ukraine regarding the special regime of pre-trial investigation under martial law, in state of emergency or in the anti-terrorist operation area*'. According to the Law, a special regime of pre-trial investigation is introduced for the time during which the anti-terrorist operation is being conducted. In the framework of this regime, the powers of investigating judges, prescribed by the Criminal Procedure Code in force, are temporarily transferred to respective prosecutors, who obtain additional procedural rights. The special regime of pre-trial investigation is applied only in the area of the anti-terrorist operation, and under the condition of impossibility of the investigating judge to perform his duties prescribed by the Criminal Procedure Code in force. The application of the provisions of this law gives reasons for the necessity to derogate from certain obligations of Ukraine under paragraph 3 of Article 2 and Articles 9, 14 and 17 of the International Covenant on Civil and Political Rights and Articles 5, 6, 8 and 13 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms. However, the fact that courts do not actually function in certain areas of the Donetsk and Luhansk oblasts because of the armed aggression of the Russian Federation and actions of terrorist groups backed by the Russian Federation is the limit, which allows to transfer powers from investigating judges to prosecutors under condition of threat to the life of the nation.

7. On 12 August 2014, the Verkhovna Rada of Ukraine adopted the Law of Ukraine '*On Administering Justice and Conducting Criminal Proceedings in Connection with the Anti-terrorist Operation*'. According to the Law on the period of conduct of the anti-terrorist operation, the territorial jurisdiction of court cases amenable to the courts located in the anti-terrorist operation area and investigative jurisdiction on criminal offences, perpetrated in the anti-terrorist operation area, in case of impossibility to conduct pre-trial investigation, was changed. The application of the provisions of this law gives reasons for the necessity to derogate from certain obligations of Ukraine under Article 14 of the International Covenant on Civil and Political Rights, and Article 6 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms. However, the fact that courts and pre-trial investigation bodies do not actually function in certain areas of the Donetsk and Luhansk oblasts caused by the armed aggression of the Russian Federation and actions of terrorist groups backed by the Russian Federation is the limit which allows to change the territorial jurisdiction of court cases and investigative jurisdiction on criminal offences under condition of threat to the life of the nation.

8. On 3 February 2015, the Verkhovna Rada of Ukraine adopted the Law of Ukraine '*On Military and Civil Administrations*'. In accordance with this Law, the military and civil administrations were established as temporary state bodies functioning in the Donetsk and Luhansk oblasts, within the Anti-Terrorist Centre of the Security Service of Ukraine, and were intended to provide for the operation of the Constitution and law of Ukraine, ensuring the security and normalization of the life-sustaining activity of the population, provision of the rule of law, participation in the prevention of sabotage and terrorist acts, and the prevention of the humanitarian disaster in the area of the anti-terrorist operation. The abovementioned Law grants powers to military and civil administrations, in particular, to set limits on remaining on the streets and in other public places within a period of 24 hours without specific documents; to temporarily restrict or prohibit the movement of vehicles and pedestrians on the streets, roads and terrain areas; to organize the checking of identification documents of individuals; and, if

necessary, the searching of personal belongings, vehicles, baggage and cargo, office premises and private dwellings of citizens, except the restrictions established by the Constitution of Ukraine. The application of the provisions of this law gives reasons for the necessity to derogate from certain obligations of Ukraine under Articles 9, 12 and 17 of the International Covenant on Civil and Political Rights, Articles 5 and 8 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, and Article 2 of Protocol No. 4 to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms. However, the anti-terrorist operation being conducted in order to prevent the threat of destruction of the nation because of the Russian Federation armed aggression is the limit, which allows to temporarily restrict freedom of movement and the right to private life.

9. Therefore, Ukraine exercises the right of derogation from its obligations established in Article 2, paragraph 3, and Articles 9, 12, 14 and 17 of the International Covenant on Civil and Political Rights, Articles 5, 6, 8 and 13 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, in certain areas of the Donetsk and Luhansk oblasts of Ukraine, which is determined by the Anti-Terrorist Centre of the Security Service of Ukraine in connection with the anti-terrorist operation, for the period until the complete cessation of the Russian Federation armed aggression, the restoration of constitutional order and orderliness in the occupied territory of Ukraine and until further notification to the Secretary-General of the United Nations and the Secretary General of the Council of Europe of the resumption of the application in full of the International Covenant on Civil and Political Rights and the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms.

10. At the same time, without any prejudice to the application of the remaining provisions of the International Covenant on Civil and Political Rights and the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, and bearing in mind the continued existence of the dangerous situation, henceforth while the anti-terrorist operation is being conducted in response to the armed aggression of the Russian Federation, Ukraine reserves the right to take measures that may constitute grounds for derogations from its obligations under other Articles of the International Covenant on Civil and Political Rights and the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, on the basis of, and in the manner determined by the International Covenant on Civil and Political Rights and the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms and this Regulation. In such case, Ukraine will inform thereof the Secretary-General of the United Nations and the Secretary-General of the Council of Europe in due course.

II

Information on the state of security in the Donetsk and Luhansk oblasts and changes to the territory covered by the derogation

Ukraine shall inform the Secretary-General of the United Nations and the Secretary-General of the Council of Europe about the state of security in the Donetsk and Luhansk oblasts in due course, and on the change of the territory covered by the derogation of Ukraine from the obligations under the International Covenant on Civil and Political Rights and the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms.”

[TRANSLATION – TRADUCTION]

DÉCLARATION DE LA VERKHOVNA RADA DE L'UKRAINE

concernant la dérogation à certaines obligations découlant du Pacte international relatif aux droits civils et politiques et de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales

I

Dérogation aux obligations

1. Du fait de l'annexion et de l'occupation temporaire par la Fédération de Russie d'une partie intégrante du territoire de l'Ukraine – la République autonome de Crimée et la ville de Sébastopol – à la suite d'une agression armée contre l'Ukraine, la Fédération de Russie est entièrement responsable du respect des droits de l'homme et de la mise en œuvre des traités applicables dans le territoire ukrainien annexé et temporairement occupé.

2. Au vu de l'agression armée perpétrée par la Fédération de Russie contre l'Ukraine, au moyen à la fois des forces armées régulières de la Fédération de Russie et de groupes armés illégaux dirigés, contrôlés et financés par la Fédération de Russie, une opération antiterroriste est menée par les unités des services de sécurité de l'Ukraine, le Ministère des affaires intérieures de l'Ukraine et les forces armées ukrainiennes depuis le mois d'avril 2014 sur le territoire de certaines zones des provinces ukrainiennes de Donetsk et de Louhansk, au nom du droit naturel de l'Ukraine à la légitime défense individuelle en cas d'agression, tel que prévu à l'Article 51 de la Charte des Nations Unies. La Fédération de Russie, qui occupe et contrôle actuellement certaines zones des provinces de Donetsk et de Louhansk, est entièrement responsable du respect et de la protection des droits de l'homme dans ces zones, en vertu du droit international humanitaire et des droits de l'homme.

3. L'agression armée dont l'Ukraine fait actuellement l'objet de la part de la Fédération de Russie et les crimes de guerre et crimes contre l'humanité commis à la fois par les forces armées régulières de la Fédération de Russie et des groupes armés illégaux dirigés, contrôlés et financés par la Fédération de Russie constituent un danger public exceptionnel qui menace l'existence de la nation au sens du paragraphe 1 de l'article 4 du Pacte international relatif aux droits civils et politiques, et sa vie, au sens du paragraphe 1 de l'article 15 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales.

4. Afin de préserver les intérêts vitaux de la société et de l'État face à l'agression armée de la Fédération de Russie, la Verkhovna Rada, le Conseil des ministres et d'autres autorités ukrainiennes sont contraintes d'adopter des mesures juridiques portant dérogation à certaines obligations de l'Ukraine au titre du Pacte international relatif aux droits civils et politiques et de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales.

5. Le 12 août 2014, la Verkhovna Rada a adopté la loi sur les « Amendements à la loi relative à la lutte contre le terrorisme en ce qui concerne la détention préventive pour une durée supérieure à 72 heures des personnes impliquées dans des activités terroristes dans la zone visée par l'opération antiterroriste ». En vertu de la loi, dans la zone où est conduite l'opération antiterroriste pour une période indéfinie, les personnes impliquées dans des activités terroristes peuvent être détenues, à titre

exceptionnel, pendant une durée supérieure à 72 heures mais ne dépassant pas 30 jours, avec l'assentiment d'un procureur, sans décision d'une juridiction. L'application des dispositions de cette loi oblige à déroger à certaines obligations qui sont faites à l'Ukraine en vertu du paragraphe 3 de l'article 2 et des articles 9 et 14 du Pacte international relatif aux droits civils et politiques et des articles 5, 6 et 13 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales. Toutefois, l'application de cette loi uniquement pendant que l'opération antiterroriste est en cours et dans des cas exceptionnels aux fins d'empêcher la commission de crimes graves constitue la limite requise par l'ampleur du danger que représentent l'agression armée de la Fédération de Russie et les agissements des groupes terroristes soutenus par ce pays.

6. Le 12 août 2014, la Verkhovna Rada a adopté la loi sur les « *Amendements au Code de procédure pénale de l'Ukraine en ce qui concerne le régime spécial d'enquête préliminaire au titre de la loi martiale, en situation d'état d'urgence ou dans la zone visée par l'opération antiterroriste* ». En vertu de la loi, un régime spécial d'enquête préliminaire est instauré pendant toute la durée de l'opération antiterroriste. Dans le cadre de ce régime, les pouvoirs des juges d'instruction, tels que prescrits par le Code de procédure pénale en vigueur, sont temporairement transférés aux procureurs concernés, qui bénéficient d'attributions étendues en matière de procédure. Le régime spécial d'enquête préliminaire s'applique uniquement dans la zone visée par l'opération antiterroriste et à condition que le juge d'instruction soit dans l'impossibilité de s'acquitter des tâches qui lui incombent en vertu du Code de procédure pénale en vigueur. L'application des dispositions de cette loi oblige à déroger à certaines obligations qui sont faites à l'Ukraine en vertu du paragraphe 3 de l'article 2 et des articles 9, 14 et 17 du Pacte international relatif aux droits civils et politiques et des articles 5, 6, 8 et 13 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales. Toutefois, le fait que les juridictions ne fonctionnent pas dans certaines régions des provinces de Donetsk et de Louhansk en raison de l'agression armée de la Fédération de Russie et des agissements des groupes terroristes soutenus par ce pays constitue la limite qui permet de transférer les pouvoirs des juges d'instruction aux procureurs au motif que la vie de la nation est en danger.

7. Le 12 août 2014, la Verkhovna Rada a adopté la loi sur l'« *Administration de la justice et la conduite des procédures pénales en rapport avec l'opération antiterroriste* ». En vertu de la loi sur la période d'exécution de l'opération antiterroriste, la compétence territoriale des affaires dont peuvent être saisies les juridictions situées dans la zone visée par l'opération antiterroriste et la compétence d'enquête en ce qui concerne les infractions pénales commises dans la zone visée par l'opération antiterroriste, en cas d'impossibilité de conduite d'une enquête, ont été modifiées. L'application des dispositions de cette loi oblige à déroger à certaines obligations qui sont faites à l'Ukraine en vertu de l'article 14 du Pacte international relatif aux droits civils et politiques et de l'article 6 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales. Toutefois, le fait que les juridictions et les organes d'enquête préliminaire ne fonctionnent pas dans certaines zones des provinces de Donetsk et de Louhansk en raison de l'agression armée de la Fédération de Russie et des agissements des groupes terroristes soutenus par ce pays constitue la limite qui permet de modifier la compétence territoriale en ce qui concerne les actions en justice et la compétence d'enquête en ce qui concerne les infractions pénales au motif que la vie de la nation est en danger.

8. Le 3 février 2015, la Verkhovna Rada a adopté la loi sur les « *Administrations militaires et civiles* ». En vertu de cette loi, les administrations militaires et civiles ont été établies en tant qu'organes de l'État temporaires dans les provinces de Donetsk et de Louhansk, au sein du centre antiterroriste des services de sécurité ukrainiens, avec pour mission de veiller au respect de la Constitution et des lois ukrainiennes, d'assurer la sécurité et le retour à la normale des activités de subsistance de la population,

de faire appliquer l'état de droit, de participer à la prévention des actes de sabotage et des menées terroristes et d'empêcher une catastrophe humanitaire dans la zone visée par l'opération antiterroriste. La loi susmentionnée confie des pouvoirs aux administrations militaires et civiles, notamment pour fixer des limites à la présence des personnes dans les rues et d'autres endroits publics durant une période maximale de 24 heures sans avoir à s'appuyer sur des documents spécifiques à cet effet; restreindre ou interdire temporairement la circulation des véhicules et des piétons dans les rues, sur les routes et dans les zones de terrain; organiser la vérification des documents d'identités des individus; et, si nécessaire, fouiller les affaires personnelles, véhicules, bagages, cargaisons, bureaux et habitations des citoyens, dans le respect des restrictions prévues par la Constitution ukrainienne. L'application des dispositions de cette loi oblige à déroger à certaines obligations qui sont faites à l'Ukraine en vertu des articles 9, 12 et 17 du Pacte international relatif aux droits civils et politiques et des articles 5 et 8 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, ainsi que de l'article 2 du Protocole n° 4 à la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales. Toutefois, l'opération antiterroriste menée afin de contrer la menace de destruction de la nation qui résulte de l'agression armée de la Fédération de Russie constitue la limite qui permet de restreindre temporairement la liberté de mouvement et le droit à la vie privée.

9. Par conséquent, l'Ukraine exerce le droit de dérogation à ses obligations prévues au paragraphe 3 de l'article 2 et aux articles 9, 12, 14 et 17 du Pacte international relatif aux droits civils et politiques et aux articles 5, 6, 8 et 13 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales dans certaines zones des provinces de Donetsk et de Louhansk, telles que déterminées par le centre antiterroriste des services de sécurité ukrainiens en rapport avec l'opération antiterroriste, jusqu'à la cessation complète de l'agression armée de la Fédération de Russie et le rétablissement de l'ordre constitutionnel et du calme dans le territoire ukrainien occupé et jusqu'à ce que le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies et le Secrétaire général du Conseil de l'Europe aient été informés du retour à l'application intégrale du Pacte international relatif aux droits civils et politiques et de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales.

10. Dans le même temps, sans préjudice de l'application des autres dispositions du Pacte international relatif aux droits civils et politiques et de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, et en gardant à l'esprit que le danger demeure, soit tandis que l'opération antiterroriste est menée en réponse à l'agression armée de la Fédération de Russie, l'Ukraine se réserve le droit de prendre des mesures qui pourraient constituer des motifs de dérogation à ses obligations en vertu d'autres articles du Pacte international relatif aux droits civils et politiques et de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, sur la base fournie et de la manière prescrite par ces deux instruments et le présent règlement. Le cas échéant, l'Ukraine informera le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies et le Secrétaire général du Conseil de l'Europe en temps utile.

II

Informations sur la situation en matière de sécurité dans les provinces de Donetsk et de Louhansk et la modification des zones concernées par la dérogation

L'Ukraine informera le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies et le Secrétaire général du Conseil de l'Europe en temps utile de la situation en matière de sécurité dans les provinces de Donetsk et de Louhansk et de toute modification des zones concernées par la dérogation de l'Ukraine à ses obligations découlant du Pacte international relatif aux droits civils et politiques et de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales.